

MÖTESANTECKNINGAR

Tid: Tisdagen den 14 maj, 2024, kl. 10:00 – 12:00

Plats: Zoom

Deltagare:

Anneli Harlén, ordf., Havs- och vattenmyndigheten
Ingrid Johansson Horner, Naturvårdsverket
Mattias Sandberg, Skogsstyrelsen
Dan Rydberg, Skogsstyrelsen
Maria Tengö, Stockholm Resilience Centre
Camilla Sandström, Umeå Universitet
Thérèse Amnéus, Svenska Unescorådet
Johanna MacTaggart, Biosfärrådet

Förhinder:

Josefin Olsson, Klimat och näringslivsdepartementet
Johan Kling, Havs- och vattenmyndigheten

Gäster:

Anna-Karin Poussart, Storkriket
Robert Kautsky, Azote
Emma Axlycke, Azote

Mötet inleddes med en presentationsrunda och med att välkomna Anneli Harlén som ny ordförande för Biosfärprogrammet Sverige.

DAGORDNING

1. Fastställa dagordning
Dagordning fastställd.
2. Föregående mötesanteckningar – beslut
Inga synpunkter på anteckningar från föregående möte. Anteckningarna läggs till handlingarna.
3. Nominering av Storkriket – beslut om rekommendation till regering
Föredragande Anna-Karin Poussart, Biosfärkoordinator Storkriket

Storkrikets koordinator föredrog ansökan till Unesco samt processen som lett fram till ansökan. Kommittén gavs möjlighet att ställa frågor.

Programkommittén anser att Storkriket väl tillgodosett Kommitténs remissyttrande, kompletterat texter och utvecklat ansökan utifrån givna synpunkter och rekommendationer. Programkommittén anser att

Storkrikets Unescoansökan är gedigen, välskriven och väl genomarbetad. Den samlade bedömningen är att området har goda förutsättningar för att bli ett biosfärområde.

Beslut: Programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige stödjer ansökan till fullo och rekommenderar Sveriges regering att nominera Storkriket som kandidat för att utnämnas till biosfärområde av Unesco.

Bilaga 1: Ansökan om att nominera Storkriket för utnämning till biosfärområde av Unesco

4. Halvtidsuppföljningar Voxnadalen och Vindelälven-Juhtátahkka, info
Föredragande: Johanna & Azote

Johanna uppdaterade kommittén om vad som hänt sedan senaste mötet. En resursförstärkning för att genomföra halvtidsuppföljningarna har möjliggjorts genom en extra medelstilldelning från HaV. Arbetet har fortsatt utvecklats tillsammans med kommunikationsbyrån Azote och de berörda biosfärområdena med utgångspunkt från kommitténs dialog under strategidagarna. Tidsplanering för halvtidsuppföljningarna har fastställts, en kort enkät till aktörer i biosfärområdena har tagits fram och bakgrundsmaterial har samlats ihop och börjat bearbetats. Planering av workshopar på plats i biosfärområdena har påbörjats. Azote presenterade processen framöver.

Halvtidsuppföljningarna består av en självutvärdering, en dokumentanalys och en peer review. De syftar till att både ge insikt och lärdomar till det enskilda området men också till att stimulera ökat lärande inom biosfärprogrammet som helhet. Dessutom väntas goda exempel vaskas fram som kan användas i kommunikativt syfte. Utvärderingsgruppen består av Azote, Johanna, samt två externa biosfärkoordinatörer som representerar biosfärområden som är näst på tur för halvtidsuppföljning.

Förslag: Kommittén framförde önskemål om presentation av resultat från halvtidsutvärderingar. Förslag att ett separat möte för detta i samband med Biosfärrådets möte den 22 oktober.

Bilaga 2: Halvtidsuppföljningar och Öråd med Azote

5. Örådet i Vänerskärgården med Kinnekulle, 28-29 augusti, info
Föredragande: Johanna & Azote

Årets Öråd består av två workshops, en exkursion och extra trevliga inslag från biosfärområdet. Detaljplaneringen håller på för fullt och därför är det viktigt att veta vilka från kommittén som har möjlighet att delta. Inbjudan med program ska vara färdigt innan midsommar.

WS1: Biosfärområden som testbäddar för naturbaserade lösningar, specifikt våtmarker, multifunktionalitet, klimatnytta och riskeliminering, landskapsperspektiv.

Workshopen planeras tillsammans med Naturvårdsverket som bidrar med resurser för genomförande. Workshopen syftar till att dra lärdomar från

biosfärområdenas arbete med NBS/våtmarker, att få en tydligare bild av behov och utmaningar samt att stärka kopplingen mellan biosfärområden och myndighetsuppdrag.

WS2: Planeras tillsammans med Azote och har fokus på kommunikation i enlighet med uppdaterad VP. Workshopen bör bygga på insikter från dag 1. Kommittén gavs möjlighet att reflektera över vad som är mest värdefullt att få med sig från workshopen, samt vilka hinder det finns för kommunikation idag:

- Intressant att få med vad myndigheten själva kan göra för att öka kännedom om biosfärområdena, hur man kan dra nytta av biosfärområdena samt hur man får fram och kommunicerar goda exempel.
- Det pågår mycket forskning i/om/med biosfärområden men den finns inte samlad och resultaten når inte fram. Biosfärområden kan ses som infrastruktur för Living Labs. Kommunikationen bör bidra till ökad medvetenhet om och kopplingar till biosfärområden, gärna genom Forskningsråden. Vad finns det för typ av infrastruktur i biosfärområdena sammantaget?
- Hur arbetar vi inom de egna organisationerna med kommunikation om biosfärområdena? De gör så mycket bra men kan de nå ännu längre ut? De ska ju bidra till omställning i samhället/Sverige i stort.
- Det vore bra att fortsätta brainstorming kring vad som finns och vad som behövs. Samt fokus på de goda exempel som kan spridas. Generellt är det brist på synergier mellan olika aktörer och biosfärområdena har många berättelser med helhetsperspektiv som kan spridas. Forskning behöver nå ut och komma tillbaka för att leda till transformation.

Örådsinbjudan skickas ut före midsommar. Hoppas att så många som möjligt kan delta på plats.

Bilaga 2: Halvtidsuppföljningar och Öråd med Azote

6. Lägesuppdatering, info

Lägesuppdateringen har skickats till ledamöterna innan mötet och nu gavs tillfälle att kommentera och ställa frågor. Johanna lyfte särskilt att:

- a. Nämndö har inkommit med kompletteringar som kommittén beaktar vid mötet i augusti,
- b. HaV har beviljat projektet Biosfärområden som testbäddar,
- c. en ansökan har lämnats in till SI för genomförande ett s.k. Youth Forum för Biosphere for Baltic-nätverket.

Kommittén uttryckte positivt att det är bred verksamhet och mycket aktivitet i biosfärområdena och uppskattar dessa lägesuppdateringar då de öppnar för möjliga synergier med arbetet och uppdragen i de egna organisationerna.

7. Uppdatering av VP och Budget 2024 - beslut

Verksamhetsplanen har uppdaterats enligt förslag vid kommitténs senaste möte. Budgeten har reviderats för att anpassas efter beviljat bidrag från Svenska Unescorådet.

Beslut: Kommittén beslutar att fastställa uppdaterad VP och budget för 2024.

Bilaga 3: Verksamhetsplan 2024_uppdaterad_240514 (bifogas mötesanteckningarna)

8. Övriga frågor

- a. Förfrågan om att göra platsbesök från Hjälmarens och Nämdö:
Kommittén bedömer att det inte finns utrymme tidsmässigt att göra platsbesök under hösten men har detta i åtanke vid planering av VP 2025. Frågan om delegationens sammansättning vid platsbesök diskuteras vidare framöver.

Anneli tackade alla för ett bra möte och mötet avslutades.

Vid pennan: Anneli & Johanna

Bilaga 1: Ansökan om att nominera Storkriket för utnämning till biosfärområde av Unesco

2024-05-14

unesco
Biosfärprogrammet

Ansökan om att nominera Storkriket för utnämning till biosfärområde av Unesco

Programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige har mottagit en ansökan från Storkriket om att bilda ett biosfärområde. Bakom Storkrikets ansökan står Sjöbo kommun, Eslövs kommun och Lunds kommun.

Det föreslagna biosfärområdet är ett intressant område som lyfter dynamiken mellan storstad och land, odlingsmark och hållbar livsmedelsförsörjning, mellan känsliga naturområden och ökad tillgänglighet till friluftsliv och mycket mer. Det föreslagna biosfärområdet lyfter kulturdimensionen som en stödprocess och en mekanism för att lösa hållbarhetsutmaningar. Detta är ett pionjärt angreppssätt där Storkriket kan vara modell för andra biosfärområden i världen. Storkriket har en tydlig anknytning till närliggande forskningscentrum och universitet, vilket är en styrka, liksom det forskarråd som har etablerats samt att gemensamma projekt redan är igång och under utveckling. Det föreslagna biosfärområdets organisation och färdplan framåt är väl beskrivna och väl genomarbetade. Det anses mycket positivt att organisationens budget och personella resurser är av en dimension som troligen ger goda förutsättningar för att nå de ambitioner som deklarerats. Programkommittén anser att Storkriket har god potential att bli ett fint komplement till andra biosfärområden i Sverige.

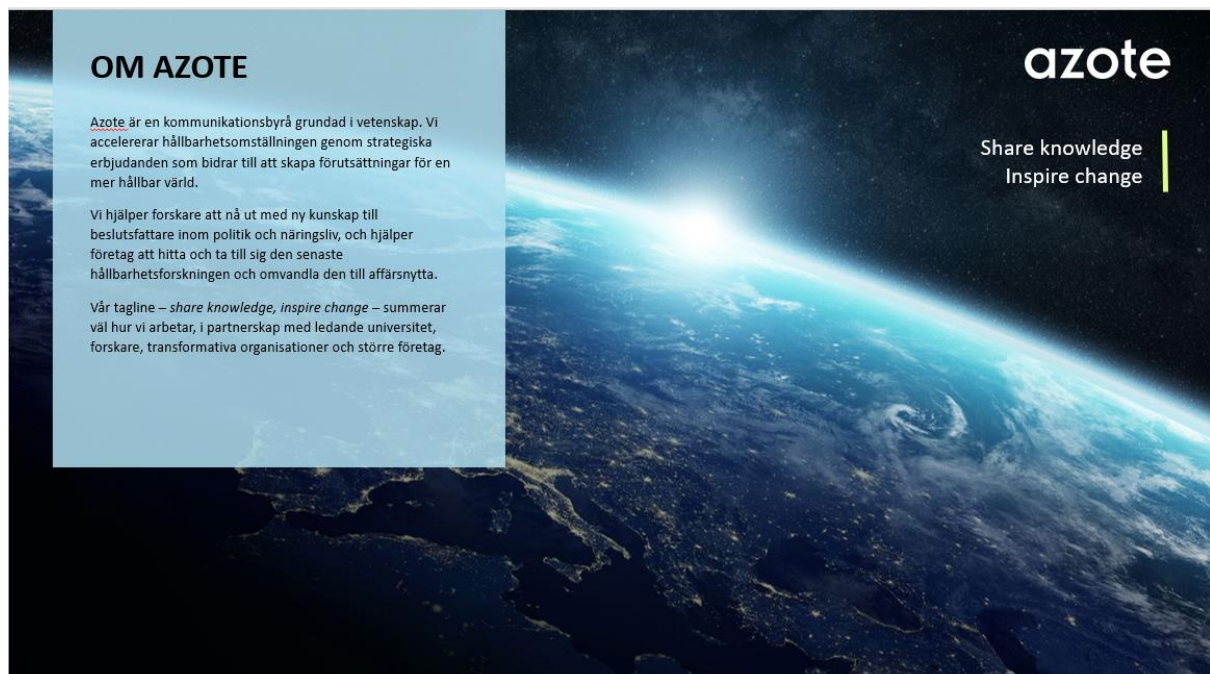
Storkrikets ansökan har remitterats brett och de redovisar på ett tydligt sätt hur synpunkter från remissinstanserna hanterats och kompletterat ansökan samt redogjort för hur de jobbar vidare. Programkommittén anser att Storkriket väl tillgodosett Kommitténs remissyttrande, kompletterat texter och utvecklat ansökan utifrån givna synpunkter och rekommendationer. Programkommittén anser att Storkrikets Unescoansökan är gedigen, välskriven och väl genomarbetad. Den samlade bedömningen är att området har goda förutsättningar för att bli ett biosfärområde.

Programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige stödjer ansökan till fullo och rekommenderar Sveriges regering att nominera Storkriket som kandidat för att utnämnas till biosfärområde av Unesco.

Anneli Harlén, ordf. Programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige

Havs- och Vattenmyndigheten
Gullbergs strandgata 15
411 04 Göteborg
Tel: 010 698 6137
E-post: anneli.harlen@havochvatten.se

Bilaga 2: Halvtidsuppföljningar och Öråd med Azote

HALVTIDSUPPFÖLJNINGAR

Biosfärområde Vindelälven-Juhttátahkka och Biosfärområde Voxnadalen

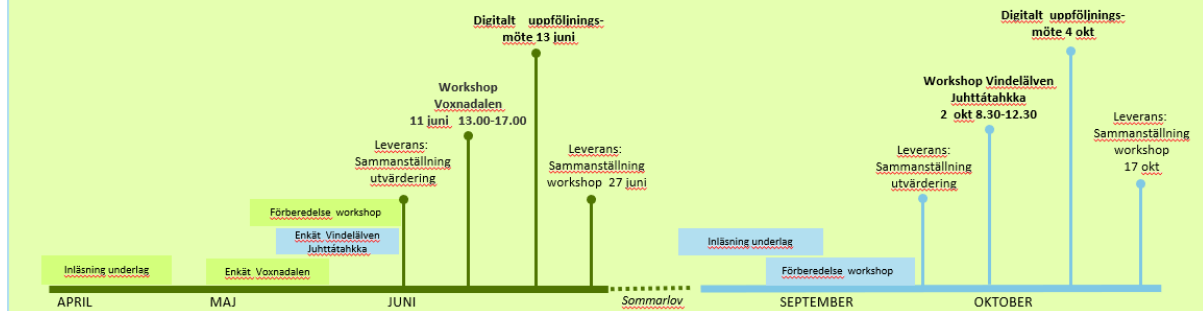
ENKÄT

Samla lärdomar, insikter och erfarenheter.

WORKSHOP

Upplägg och Agenda för workshop baseras på "Vägledning för halvtidsuppföljning" och i dialog tillsammans med koordinators för respektive biosfärområde.

Under workshopen identifiera de insikter och kunskap om processer som skapats av biosfärsområdets tvärssektoriella arbetssätt. Öka lärandet och förståelsen för biosfärområdenas roll som testbäddar

Ö-RÅD AUGUSTI 2024

Stärka biosfärområdena som testbäddar, genom att stärka upp kommunikation.

Workshop med fokus på konkreta kommunikationsverktyg.

BEHOV OCH ÖNSKEMÅL INFÖR WORKSHOP Ö-RÅD:

Vad är mest värdefullt att få med från workshop?

Vad saknas eller vilka hinder finns för kommunikation idag?